

Brzozowiec

Brzozowiec – wieś (Berkenwerder) w gminie Deszczno. Stara polska wieś w 1347 roku należąca do Mikołaja de Jago, określanego jako szlachcica polskiego. Jego przodkowie już w XIII wieku występują w otoczeniu margrabiów. Sprzedaje on wieś w/w roku Henrykowi Bubenowi a on magistratowi Gorzowa. Według przekazów wieś była wówczas opuszczona bardzo możliwe, że w wyniku najazdu polsko-litewskiego w 1326 roku. Z tego może powodu pomijany był w sporach polsko-brandenburskich mimo, że XVII wieku Polska wysuwała pretensje do wsi położonych bardziej na północ. W w 1618 r. w przeddzień Wojny Trzydziestoletniej Polska i Brandenburgia zawarły traktat o żegludze na rzekach Warcie i Odrze. Ponowna kolonizacja odbyła się w II połowie XVIII wieku dzięki inicjatywie magistratu Gorzowa.

Odbyło się to w dwu etapach w 1763 roku. Kolonistami „pierwszego rzutu” było 16 osób zarówno niemieckiego jak i polskiego pochodzenia. Wkrótce, 13.05.1763 roku przybyło kolejne 30 rodzin także z obu narodów. W dwadzieścia lat potem mieszkało tu 220 osób w 32 rodzinach gospodarujących na 12-13 morgach ziemi każda. Do I połowy XIX wieku księgi parafialne rejestrują wiele nazwisk pochodzenia polskiego. W 1939 r. wieś liczyła 473 mieszkańców by w 1958r. osiągnąć liczbę 530 osób.

O dynamicznym rozwoju decydowała istniejąca tu cegielnia korzystająca z bogatych złóż ilastych. Dawała zatrudnienie wielu mieszkańcom Brzozowca. Niestety nie przetrwała zmiany systemu i z powodów ekonomicznych przestała funkcjonować. Powstałe wyrobisko i budynki przeszły w ręce prywatne z przeznaczeniem na działalność rekreacyjną. Mimo likwidacji cegielni obecna liczba mieszkańców to 687 osób.